

พระราชบัญญัติ

เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ
และการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับ องค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลและองค์การระหว่างประเทศกึ่งรัฐบาล

“องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล” หมายความว่า

(๑) องค์การที่รัฐร่วมกันจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีสมาชิกประกอบด้วยรัฐ

(๒) องค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยมติของการประชุมระหว่างรัฐหรือหนังสือสัญญาระหว่างรัฐ และรัฐบาลไทยรับรอง

(๓) องค์การหรือองค์กรอื่นทำนองเดียวกับหรือสืบเนื่องจากองค์การหรือองค์กรตาม (๑) หรือ (๒) ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

“องค์การระหว่างประเทศกึ่งรัฐบาล” หมายความว่า องค์การที่มีสมาชิกส่วนหนึ่งเป็นรัฐหรือองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และสมาชิกอีกส่วนหนึ่งที่มีใช้รัฐหรือองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศและสหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

“กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ” หมายความว่า กลุ่มความร่วมมือที่สมาชิกส่วนใหญ่เป็นรัฐหรือกลุ่มความร่วมมือที่มีลักษณะอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกำหนด

“การประชุมระหว่างประเทศ” หมายความว่า การประชุมระหว่างประเทศภาครัฐและการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน

“การประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ” หมายความว่า การประชุมที่จัดขึ้นในประเทศไทย โดยรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐไทยหรือต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้แทนของรัฐหรือผู้แทนขององค์การระหว่างประเทศมาเข้าร่วมประชุม

“การประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน” หมายความว่า การประชุมที่จัดขึ้นในประเทศไทย โดยมีบุคคลจากต่างประเทศมาร่วมประชุม แต่มิใช่เป็นการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

“บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า

(๑) ผู้แทนของรัฐในองค์การระหว่างประเทศ

(๒) หัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๓) รองหัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๔) เจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นขององค์การระหว่างประเทศ

(๕) ผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ

(๖) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานขององค์การระหว่างประเทศแสดงว่าเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจขององค์การระหว่างประเทศ

“ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ” หมายความว่า รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐไทยหรือต่างประเทศที่จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

มาตรา ๔ การให้ออกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐนั้น โดยพิจารณาตามพันธกรณีของประเทศไทย ตามกฎหมายระหว่างประเทศ แนวปฏิบัติของนานาประเทศ และประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจาก องค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

มาตรา ๕ องค์การระหว่างประเทศอาจได้รับออกสิทธิ์และความคุ้มกัน ดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีทางตรงตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายอื่นสำหรับองค์การ ทรัพย์สิน สิทธิทรัพย์สิน และรายได้ขององค์การ

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากร และข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสิ่งของ เพื่อใช้ในทางการขององค์การหรือสิ่งพิมพ์ขององค์การ

(๓) ความละเมิดมิได้ของสถานที่ บรรณสาร และเอกสารขององค์การ

(๔) การตรวจพิจารณาหนังสือโต้ตอบที่เป็นทางการและการสื่อสารที่เป็นทางการอื่นขององค์การ จะกระทำมิได้

(๕) สิทธิการได้มา การได้รับ การถือครอง และการโอนซึ่งเงินทุนหรือเงินตราใด ๆ รวมทั้ง การแลกเปลี่ยนเงินตราขององค์การ

(๖) สิทธิการใช้รหัส รวมทั้งการส่งและรับหนังสือโต้ตอบขององค์การโดยมีเอกสิทธิ์และความคุ้มกันไม่เกินเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต

(๗) ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายทุกรูปแบบสำหรับ องค์การ ทรัพย์สิน และสิทธิทรัพย์สินขององค์การ เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์

(๘) ความคุ้มกันจากการค้น การเรียกเกณฑ์ การริบ การยึด การอายัด การเวนคืน หรือ การแทรกแซงในรูปแบบอื่นใดต่อทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ขององค์การ

(๙) การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการขององค์การ

มาตรา ๖ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร เฉพาะในส่วนที่เป็นเงินเดือน และค่าตอบแทนที่ได้รับจากองค์การระหว่างประเทศหรือรัฐบาลของประเทศตน

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของใช้ส่วนตัวในเวลาที่ได้รับตำแหน่งครั้งแรกในประเทศไทย

(๓) การยกเว้นจากข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าเมืองและการจดทะเบียนคนต่างด้าว

(๔) ความละเมิดมิได้ของที่พักและเอกสาร

(๕) ความคุ้มกันจากการจับกุม คุมขัง และการยึดสัมภาระส่วนตัว

(๖) ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจา หรือที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการกระทำที่บังปวง ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่เป็นทางการ

(๗) ความคุ้มกันจากการตรวจตรา และการอำนวยความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวกับสัมภาระส่วนตัว ไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนทางการทูต

(๘) การอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนเงินตราไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนของรัฐต่างประเทศ

(๙) การอำนวยความสะดวกในการส่งกลับคืนประเทศในเวลาที่มีวิกฤตการณ์ระหว่างประเทศ ไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนทางการทูต

ในกรณีที่บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย จะได้รับความคุ้มกันเฉพาะที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๖)

มาตรา ๗ องค์การระหว่างประเทศและบุคลากรขององค์การระหว่างประเทศใดจะได้รับ เอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกา โดยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศแต่ละองค์การอาจกำหนด แตกต่างกันได้โดยคำนึงถึงสถานะและบทบาทขององค์การระหว่างประเทศ และประโยชน์ที่ประเทศไทย

จะได้รับจากการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศนั้น ทั้งนี้ ในพระราชกฤษฎีกาจะกำหนดเงื่อนไขการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันด้วยก็ได้

การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามวรรคหนึ่ง มีผลเฉพาะในระหว่างที่องค์การระหว่างประเทศตั้งสำนักงานหรือดำเนินงานในประเทศไทย หรือในระหว่างที่บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยหรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้คู่สมรส บุตรอายุไม่เกินยี่สิบปี และบุคคลในครัวเรือนของบุคลากรขององค์การระหว่างประเทศซึ่งเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๖ ก็ได้

มาตรา ๘ ให้ยอมรับนับถือว่าองค์การระหว่างประเทศที่มีสำนักงานอยู่ในประเทศไทยหรือที่ประเทศไทยเป็นภาคี และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๗ เป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๙ ในกรณีที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศใดและมีความจำเป็นต้องให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับกลุ่มความร่วมมือดังกล่าว จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ก็ได้ โดยให้นำความในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งเข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๗ แล้ว ให้สำนักงานของกลุ่มความร่วมมือนั้นเป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๑๐ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีทางตรงตามประมวลรัษฎากรสำหรับรายได้ที่ได้รับจากการจัดการประชุมในประเทศไทย

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากรและข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสิ่งของเพื่อใช้ในทางการประชุมหรือสิ่งพิมพ์สำหรับการประชุม